

Міністерство охорони здоров'я України
Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський медичний фаховий коледж

Погоджено

Голова первинної профспілкової
організації Кам'янець-Подільського
медичного фахового коледжу
Василь ЯКУБОВСЬКИЙ
«
2021 рік

Затверджено

наказ т.в.о. директора
Кам'янець-Подільського
медичного фахового коледжу
від 26 серпня 2021 року № 125

Віктор КЛІМ

ІНСТРУКЦІЯ №290

**з безпеки життєдіяльності та охорони праці за межами
коледжу**

(під час екскурсій, походів, прибирання територій, туристично-краснавчих та спортивних заходів, організованого відпочинку
в лісі, прибережній зоні тощо)

м.Кам'янець-Подільський
2021р.

**Затверджено наказом т.в.о.директора
Кам'янець-Подільського медичного
фахового коледжу
від 26 серпня 2021 року за № 125**

ІНСТРУКЦІЯ №290

з безпеки життєдіяльності та охорони праці за межами коледжу

(під час екскурсій, походів, прибирання територій, туристично-краєзнавчих та спортивних заходів, організованого відпочинку в лісі, прибережній зоні тощо)

1. Загальні положення.

1.1. Інструкція з безпеки життєдіяльності та охорони праці під час екскурсій, походів, прибирання територій, туристично-краєзнавчих та спортивних заходів, організованого відпочинку в лісі, прибережній зоні тощо поширюється на всіх учасників освітнього процесу та співробітників коледжу.

1.2 Інструкцію розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669, «Правил дорожнього руху України», затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306, Інструкцію розроблено на основі Постанови Кабінету Міністрів України «Про правила поведінки громадян на залізничному транспорті» від 10.11.95 № 903.

1.3. Всі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання першої медичної допомоги.

2. Вимоги з безпеки життєдіяльності студентів під час групових поїздок, пішохідних екскурсій, пішохідного та дорожньо-транспортного руху.

2.1. Вимоги з безпеки життєдіяльності студентів під час групових поїздок, пішохідних екскурсій, пішохідного та дорожньо-транспортного руху студентів.

2.1.1. Чітко визначити маршрут руху.

2.1.2. Повторити правила дорожнього руху та алгоритм руху в колоні.

2.1.3. Перевірити наявність червоних прапорців для перекриття руху автомобільного транспорту на дорозі.

2.1.4. Починати рух у колоні тільки за вказівкою викладача, вихователя або куратора групи.

2.1.5. Виконувати рух тільки в тому напрямі, який зазначив викладач, вихователь або куратор групи.

2.2. Вимоги безпеки дорожнього руху студентів під час групових перевезень, навчальних екскурсій, пішохідного групового руху студентів.

2.2.1. Розрахуватися по парах та вишикуватися в колону.

2.2.2. Рухатися тільки за вказівкою викладача, вихователя або куратора групи.

2.2.3. Пересування по місту має відбуватися тільки по пішохідних тротуарах, пішохідних доріжках.

2.2.4. Під час перетину проїжджої частини дороги, слід дочекатися, поки куратор групи зупинить прапорцем рух автомобільного транспорту. Рух через дорогу можна здійснювати тільки на пішохідних переходах, зокрема підземних і наземних, за вказівкою дорослих за червоним прапорцем. Переходити дорогу перед прапорцем категорично заборонено.

2.2.5. Рух у колоні потрібно здійснювати середнім темпом, не поспішати, не відставати. Неможна виходити за зону видимості вихователя або куратора групи.

2.2.6. У разі потреби користування міським транспортом під час пішохідного руху навчальної екскурсії (за дозволом управління освіти), поводитися в транспорті слід спокійно. Виходити та заходити в транспорт – за вказівкою дорослих. При перебуванні в транспорті сидіти або стояти в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень.

2.2.7. Під час руху по тротуарах і пішохідних доріжках колона має рухатися, притримуючись правого боку.

2.2.8. Організована група студентів може пересуватися тільки по тротуарах і пішохідних доріжках, а коли їх немає – по узбіччю дороги у напрямку руху транспортних засобів колоною, але тільки в світлу пору доби і лише, в супроводі дорослих і з сигнальними прапорцями.

2.2.9. Якщо в зоні видимості не видно переходу або перехрестя, а дорога має не більш, ніж три смуги руху для обох його напрямків, можна переходити її під прямим кутом до краю проїжджої частини в місцях, де дорогу добре видно в обидва боки і лише після того, як визначено відсутність небезпеки.

2.2.10. У місцях із регульованим рухом пішоходи повинні керуватися сигналами регулювальника або світлофора.

2.2.11. Чекати на транспортний засіб група студентів повинна на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, а якщо вони відсутні – на узбіччі, не створюючи перешкод для дорожнього руху.

2.2.12. На трамвайних зупинках, необладнаних посадковими майданчиками, пішоходам можна виходити на проїжджу частину лише з боку дверей і тільки після зупинки транспортного засобу. Вихователі, куратор групи перекриває дорожній автомобільний рух червоним прапорцем.

2.2.13. У разі наближення транспортного засобу зувімкненим проблисковим маячком червоного або синього кольору і спеціальним звуковим сигналом, усі повинні утримуватися від переходу проїжджої частини або негайно покинути її.

2.2.14. Категорично заборонено виходити на проїжджу частину без вказівки вихователя, куратора групи; раптово виходити, вибігати на поїжджу частину, зокрема й на пішохідний перехід; переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом, якщо є роздільна смуга або дорога має чотири і більше смуг для руху в обох напрямках, а також у місцях із огороженням; затримуватися та зупинятися на проїжджій частині, якщо це не пов'язано з забезпеченням безпеки дорожнього руху.

2.2.15. Перебуваючи в автомобільному транспорті, категорично заборонено під час руху відвертати увагу водія від керування транспортним засобом та заважати йому в цьому; відчиняти двері транспортного засобу, не переконавшись, що він зупинився біля тротуару, посадкового майданчика, краю проїжджої частини, на узбіччі; перешкоджати зачиненню дверей та використовувати для їзди підніжки, виступи транспортних засобів; пересуватися по салону автотранспорту під час його руху, висовуватись у вікна чи люки, викидати сміття у вікна, люки.

3. *Вимоги безпеки життєдіяльності студентів під час перебування у громадських місцях, проведенні масових заходів на базі інших навчальних закладів та установ.*

3.1. *Вимоги безпеки життєдіяльності студентів під час перебування у громадських місцях, проведенні масових заходів на базі інших навчальних закладів та установ.*

3.1.1. Перед проведенням масових заходів на базі інших навчальних закладів та

установ визначити дату, час, місце проведення, схему маршруту добирання до зазначеної установи або закладу.

3.1.2. Повторити правила дорожнього руху та правила поведінки в громадському транспорті, громадських місцях.

3.1.3. Повторити правила безпеки життєдіяльності та план евакуації у разі надзвичайної ситуації під час проведення масових заходів з студентами на базі інших установ та закладів.

3.1.4. Слід прибути за 15 хв до початку заходу і повідомити вихователя чи куратора групи про свою присутність. Якщо з якоїсь причини ви не можете бути на заході, потрібно завчасно попередити телефонним зв'язком причину своєї відсутності.

3.1.5. Під час проведення масових заходів в інших установах слід ознайомитися з запасними виходами, через які можна здійснити евакуацію у разі аварійної ситуації, а також із загальним планом евакуації з установи.

3.1.6. Під час проведення масових заходів в інших установах та закладах потрібно перебувати в зазначеному вихователем або куратором групи місці, пересуватися приміщенням, територією без дозволу вихователя, куратора групи заборонено.

3.1.7. Під час проведення масових заходів слід поводитися чинно, пристойно, не кричати. Уважно слухати промовців. Якщо проводяться розважальні конкурси або вікторина з залом, не варто зіскакувати з місця, слід чекати, поки вас запросять. Не кричати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій.

3.1.8. Після завершення масового заходу залишити своє місце і вийти з приміщення тільки за вказівкою вихователя або куратора групи.

3.1.9. Заборонено вибігати, штовхатися під час виходу з приміщення, у якому відбувався захід, створювати травмонебезпечні ситуації.

3.1.10. Категорично заборонено словами, діями чи агресивною поведінкою під час заходу провокувати інших учасників, це може привести до бійки, правопорушень.

3.1.11. Чітко виконувати вказівки та розпорядження вихователя, куратора групи. Без його дозволу не можна заходити або виходити з приміщення, території, на якій відбувається захід.

3.1.12. Не вступати в контакт із незнайомими людьми, у жодному разі не передавати їм свої речі (особливо цінні–телефон, прикраси тощо), навіть якщо вони назвалися представниками поліції, для запобігання скоєння насильства над дітьми або злочину.

3.1.13. Не заходити по одному на територію, на якій відбувається захід, або в приміщенні установи до вузьких, затемнених проходів, кутків чи туалетних кімнат, гардеробу тощо для уникнення вчинення протиправних дій, насильства над дітьми.

3.1.14. Бути постійно в полі зору вихователя, куратора групи, уникати натовпу, обходити його. Якщо ви потрапили в натовп, у жодному разі не йдіть проти нього. Пам'ятайте, що найбільша давка буває біля дверей, перед сценою, біля арени тощо. Не наблизатися до вітрин, стін, скляних дверей, до яких вас можуть притиснути. Якщо натовп вас захопив – не чинити йому опору. Глибоко вдихнути, зігнути руки в ліктях і підняти їх, щоб захистити грудну клітину. Не тримати руки в кишенях, не чіплятися ні за що руками – так можна зламати руку. Якщо є можливість, застібнути одяг. Високі підбори, розв'язаний шнурок можуть вартувати життя. Якщо у вас щось упало, у жодному разі не намагатися підняти – життя дорожче. Головне завдання в натовпі – не впасти. Якщо вас збили з ніг, спробуйте згорнутися клубком і захистити голову руками, прикриваючи потилицю. При будь-якій можливості треба спробувати встати.

3.1.15. При русі в суцільному натовпі не напирати на тих, хто йде попереду – бажання прискорити рух зазвичай завершується пробкою. Якщо на заході ви побачили багато п'яних або збуджених глядачів – вийдіть до завершення видовища або коли вже всі розійдуться, щоб уникнути правопорушень, небезпечних травм.

3.1.16. Під час заходу слід дотримуватися правил пожежної безпеки: не можна брати участь у масовому заході студентам, одягненим в одяг із легкозаймистих матеріалів, не

просочених вогнезахисною сумішшю; категорично заборонено брати з собою на захід вогненебезпечні предмети, що можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, феєрверки, легкозаймисті речовини, вогнезаймисту рідину тощо), під час заходу не наблизатися до електроприладів, музичної апаратури, які живляться електрострумом. У разі виявлення обірваних проводів, не ізольованої проводки, іскріння проводки, слід негайно повідомити вихователя, куратора групи, чергових заходу.

3.1.17. Повідомити вихователя або куратора групи, якщо ви залишаєте захід.

3.1.18. Якщо захід завершується пізно, або на світанку (випускний вечір, новорічна дискотека), обов'язкова наявність батьків, які вас зустрінуть.

3.1.19. Після добирання додому слід обов'язково зателефонувати вихователю або куратору групи й повідомити, що з вами все гаразд.

3.1.20. У разі виникнення аварійної ситуації слід негайно повідомити вихователя або куратора групи.

3.1.21. Чітко виконувати вказівки викладача, вихователя або куратора групи, не панікувати, не метушитися; нікуди не йти від керівника, бути поблизу.

3.2. Якщо непередбачувана ситуація виходить з-під контролю дорослих, слід терміново зв'язатися зі службами екстреної допомоги або рідними за мобільним зв'язком.

4. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів під час туристично-експкурсійних перевезень автобусами.

4.1 Вимоги безпеки перед початком туристично-експкурсійного групового перевезення студентів автомобільним транспортом.

4.1.1. Перед туристично-експкурсійними, груповими поїздками автомобільним транспортом чітко визначити маршрут поїздки, дату виуття та приуття, час посадки та висадки в автобусі, назви зазначених зупинок.

4.1.2. Повторити правила дорожнього руху та правила перебування студентів в автомобільному транспорті.

4.1.3. Чітко виконувати вимоги педагога-вихователя або викладача, куратора групи, керівника екскурсійної групи.

4.1.4. Починати посадку, висадку в автомобільному транспорті тільки за вказівкою педагога-вихователя, викладача, куратора групи. Самостійне пересування в автобусі без дозволу дорослих заборонене.

4.1.5. Перевірити наявність у водія аптечки, вогнегасника та перших засобів допомоги при створенні надзвичайної ситуації.

4.1.6. Керівник групи повинен мати із собою похідну аптечку.

4.1.7. Перевозити дітей на відкритих вантажних автомобілях заборонено.

4.1.8. Керівник групи, вихователь, куратор групи повинен провести бесіду з дітьми, ознайомити їх із правилами поведінки та правилами безпеки життєдіяльності під час поїздки автобусом, із відповідним оформленням запису в «Журналі інструктажів».

4.1.9. Перед початком руху автобуса керівник групи, вихователь, куратор групи повинен перевірити наявність студентів на місцях згідно зі списком.

4.1.10. Заборонено залишати ручну поклажу та власні речі без догляду. У разі виявлення пропажі речей слід негайно сповістити вихователя, викладача, куратора групи

4.2. Вимоги безпеки під час проведення туристично-експкурсійних перевезень студентів автобусами.

4.2.1. Перед посадкою в автобус слід прибути на місце призначення за 15 хв і відмітити свою присутність у педагога-вихователя, викладача чи куратора групи.

4.2.2. Якщо ви за певних причин не встигаєте на час призначення, зателефонуйте педагогу-вихователю, викладачу або куратору групи і завчасно попередьте про своє запізнення (відсутність).

4.2.3. Попередньо визначте своє місце в автобусі і при посадці спокійно його займайте. При посадці та висадці заборонено штовхатися, стрибати на сходинках, бігти на вільні місця в салоні автобусу.

4.2.4. Якщо у вас завеликий багаж, перед посадкою в автобус його слід залишити у відведеному багажному відділенні автобусу.

4.2.5. Перед початком руху автобуса озвучте свою присутність під час переклички педагогу-вихователю або наставнику групи, куратору групи.

4.2.6. Заборонено пересуватися під час руху по автобусу без дозволу педагога-вихователя або викладача, куратора групи, виходити під час зупинки автобуса, висовуватися з вікон, викидати з них сміття та речі.

4.2.7. Якщо ви погано почуваєтесь, негайно повідомте про це педагога-вихователя або викладача, куратора групи. У жодному разі не вживайте самостійно ніяких медичних препаратів. Усі медичні препарати повинні бути у викладача, куратора групи.

4.2.8. Під час поїздки не можна голосно розмовляти, кричати, стрибати, бігати, вмикати радіо, музичні приймачі, мобільні телефони – це може ВІДВОЛІКАТИ водія.

4.2.9. Поводити себе під час поїздки слід чинно: не залишати після себе жодного сміття. Заборонено жувати жуйки та лускати насіння. Уникати травмонебезпечних ситуацій, не заважати іншим пасажирам.

4.2.10. Якщо під час поїздки відбулася організована зупинка, далеко від автобуса не відходити. Уважно слухати вказівки педагога –вихователя або викладача, куратора групи. Після зупинки відмітити себе під час перевірки. Якщо ви побачили, що поряд відсутній ваш сусід за місцем, слід негайно повідомити про це педагога-вихователя або викладача, куратора групи.

4.2.11. При використанні громадського транспорту посадки в нього здійснювати групами під керівництвом вихователя, викладача, куратора групи через задні двері: спочатку заходять студенти, а потім – керівник групи. В такому ж порядку здійснюється й висадка студентів через передні двері.

4.2.12. Здійснювати посадку і висадку в автобус тільки після зупинки транспортного засобу, на посадковому майданчику, а уразі його відсутності – з боку тротуару або узбіччя.

4.2.13. Проходити до і від транспортного засобу організованою групою тільки тротуарами чи пішохідними доріжками, а за їх відсутності – краєм проїждjoї частини дороги і тільки у світлу пору доби.

4.2.14. Приймання їжі в дорозі організовується для всіх студентів у певний час, встановлений керівником групи за розпорядком дня. Заборонено брати в дорогу продукти, що швидко псуються (варені ковбаси, січені м'ясні страви, заправлені майонезом салати тощо).

4.2.15. Під час поїздки на автомобільному транспорті всі мають дотримуватися правил санітарно-гігієнічної, санітарно-протиепідемічної та пожежної безпеки. Всім учасникам екскурсійно-туристичної, групової поїздки на автомобільному транспорті заборонено мати при собі колючо-ріжучі, вогненебезпечні та інші предмети чи речовини, що можуть створити небезпеку під час перевезення.

4.2.16. Після приїзду на пункт призначення першими за вказівкою педагога-вихователя або викладача, куратора групи залишають автобус ті, хто сиділи на задніх місцях. Потім виходять ті, хто сиділи на передніх місцях. Хлопці подають руку дівчатам, допомагаючи їм вийти. Не можна штовхатися чи поспішати. Також слід уважно оглянути своє місце – чи незабули ви якісь речі.

4.2.17. Після висадки потрібно вишикуватися біля автобуса. Без вказівки педагога-вихователя, викладача, куратора групи дорогу не переходити, нікуди не відходити, зазначити свою присутність під час переклички керівника за списком.

4.2.18. На місце призначення йти разом із педагогом-вихователем, викладачем або куратором групи, руху колонії здійснювати чітко та організовано. При переході автодороги дочекатися, коли викладач або куратор групи перекриють рух машин та подадуть команду.

4.3. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів після закінчення туристично-експкурсійних, групових перевезень автобусами.

4.3.1. Вишикуватися для остаточної перевірки наявності студентів при поверненні до зазначеного місця.

4.3.2. Заборонено без дозволу педагога-організатора або викладача, куратора групи

залишати групу, добираючись додому.

4.3.3. Рух додому здійснювати за обговореним маршрутом, дотримуючись правил дорожнього руху.

4.4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

4.4.1. У разі виникнення аварійної ситуації слід негайно повідомити педагога – вихователя або викладача, куратора групи.

4.4.2. Уразі скоєння ДТП на дорозі, свідком або учасником якого ви стали:

- слід негайно повідомити педагога – організатора або викладача, куратора групи;
- за телефонним (мобільним зв'язком) повідомити в службу екстреної допомоги, якщо цього не може зробити викладач, куратор групи;
- якщо ДТП сталося на дорозі, переміститися в безпечне місце і чекати на вказівки педагога - вихователя, викладача, куратора групи або дорослих;
- якщо ДТП сталося під час перебування у транспорті, слід залишатися на місці, не панікувати, не метушитися, а чітко виконувати вказівки дорослих.

4.4.3. У разі несприятливих погодних і дорожніх умов, виникнення технічних несправностей, що загрожують безпеці руху, а також при погіршенні здоров'я водіїв необхідно припинити рух і повідомити про це автопідприємство за місцем роботи водіїв. Підприємство вживає заходів щодо заміни автобуса чи водія, щоб забезпечити перевезення дітей до пункту призначення.

4.4.4. У разі отримання студентом травми, надати першу медичну допомогу, а при потребі – викликати екстрену допомогу або самому доставити потерпілого у лікарню.

5. Вимоги безпеки студентів під час туристично-експкурсійних перевезень залізничним транспортом.

5.1. Вимоги безпеки перед початком туристично-експкурсійних перевезень студентів залізничним транспортом.

5.1.1. Перед туристично-експкурсійними поїздками залізничним транспортом чітко визначити маршрут поїздки, дату виуття та приуття, час поїздки та висадки в потязі.

5.1.2. Повторити правила дорожнього руху та правила перебування студентів на вокзалі, біля залізничної колії і в потязі.

5.1.3. Чітко виконувати вимоги педагога-вихователя або куратора групи, керівника екскурсії групи.

5.1.4. Починати посадку в вагон потязу тільки за вказівкою педагога-вихователя, куратора групи.

5.1.5. Самостійне пересування по платформі, вокзалу, вагону в потязі без дозволу дорослих заборонене.

5.1.6. Для проходу до поїзда або виходу до вокзалу користуватися тільки призначеними для цього пішохідними мостами, тунелями чи переходами.

5.1.7. Заборонено пошкоджувати колії, споруди та обладнання залізниці, а також вчиняти інші дії, що можуть порушити розклад чи безпеку руху на залізниці.

5.1.8. Вимоги безпеки під час проведення туристично-експкурсійних перевезень студентів залізничним транспортом.

5.1.9. Перед посадкою в потяз слід прибути на місце призначення за 20 хв, відмітити свою присутність у педагога-вихователя, викладача або куратора групи.

5.1.10. Якщо ви за певних причин не встигаєте на час призначення, зателефонуйте педагогу-вихователю, викладачу або куратору групи й завчасно повідомте про відсутність.

5.1.11. Попередньо визначте своє місце в вагоні і при посадці спокійно його займайте.

5.1.12. На території вокзалу та в потязі всі повинні дотримуватися правил санітарно-гігієнічної, санітарно-протиепідемічної та пожежної безпеки.

5.1.13. На платформах та в приміщеннях вокзалу заборонено: смітити, пошкоджувати чи забруднювати майно залізниці, розпивати спиртні напої, курити; захаращувати зали, вестибюль вокзалу, проходити в залах чекання та платформах із власною ручною поклажею, залишати особисті речі без нагляду.

5.1.14. Заборонено підходити ближче ніж на 0,5 м до краю платформи після оголошення про подачу чи приуття поїзда до його зупинки.

5.1.15.Перед початком руху поїзда слід визначити свою присутність під час переклички педагогу-вихователю, викладачу або куратору групи.

5.1.15.Заборонено пересування під час руху по вагону без дозволу педагога-вихователя, наставника або куратора групи.

5.1.16.Ручна поклажа розміщується: у пасажирів, які займають нижні місця, – в скринях під сидінням; у пасажирів, які займають верхні місця, – на третіх полицях вагонів.

5.1.17.Заборонено перебувати на підніжках, перехідних майданчиках, у тамбурах потягу, заходити і виходити з вагону до зупинки поїзда; самовільно користуватися стоп-краном. У разі виникнення непередбачених аварійних обставин слід негайно повідомити педагога-вихователя, куратора групи. Заборонено використовувати стіл купе для підіймання на другу полицю.

5.1.18.Заборонено курити, застосовувати відкритий вогонь, розпивати спиртні напої; смітти в купе, коридорах вагона, викидати через вікно сміття та інші предмети; забруднювати вагон, пошкоджувати внутрішнє вагонне обладнання, постіль, речі; залишати ручну поклажу та власні речі без нагляду. У разі виявлення пропажі речей слід негайно сповістити педагога-вихователя, куратора групи.

5.1.19.У разі погіршення здоров'я потрібно повідомити про це педагога-вихователя, куратора групи.

5.1.20.Під час поїздки слід поводитися чинно, голосно не розмовляти, не кричати, не стрибати, не бігати, уникати травмонебезпечних ситуацій, не заважати іншим пасажирам.

5.1.21.Після висадки вишикуватися біля вагону на платформі за 0,5м від колії, без вказівки дорослих рух не починати.

5.1.22.Вишикуватися для остаточної перевірки наявності студентів при поверненні до зазначеного місця.

5.1.23.Заборонено без дозволу педагога-вихователя або, куратора групи залишати групу, добираючись додому.

5.1.24.Рух додому здійснювати за обговореним маршрутом, дотримуючись правил дорожнього руху.

5.2. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

5.2.1.У разі виникнення аварійної ситуації слід негайно повідомити дорослих, керівників групи.

5.2.2.Якщо аварія сталася під час перебування у вагоні, слід залишатися на місці, не панікувати й не метушитися, а чітко виконувати вказівки дорослих.

5.2.3.За телефонним (мобільним) зв'язком повідомити про те, що сталося екстреним службам, якщо цього не можуть зробити дорослі.

6. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів під час тривалих святкових днів.

1.1. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів перед початком тривалих святкових днів (Великдень, травневі свята тощо).

1.1.1. Перед початком тривалих святкових днів (Великдень, травневі свята тощо) чітко визначити терміни початку та завершення вихідних днів.

1.1.2. У разі продовження вихідних телефонувати в останній день визначених термінів до приймальної навчального закладу або куратора групи для визначення нового закінчення терміну вихідних.

1.2. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів під час тривалих святкових днів (Великдень, травневі свята тощо).

1.2.1. Під час тривалих вихідних, перебуваючи на вулиці й ставши учасником дорожньо-транспортного руху, слід чітко виконувати правила дорожнього руху:

- рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, притримуючись правого боку;
- за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям чи краєм проїждjoї частини, йти на зустріч руху транспортних засобів;

- переходити проїжджу частину тільки по пішохідних переходах, зокрема підземних і надземних, у разі їх відсутності – на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;
- у місцях із регульованим рухом керуватися тільки сигналами регулювальника чи світлофора;
- виходити на проїжджу частину з-за транспортних засобів упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;
- чекати на транспортний засіб тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;
- на трамвайних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, можна виходити на проїжджу частину лише з боку дверей і тільки після зупинки трамвая;
- уразі наближення транспортного засобу з увімкненим проблисковим маячком червоного або синього кольору, або спеціальним звуковим сигналом треба утриматися від переходу проїждjoї частини або негайно залишити її;
- категорично заборонено вибігати на проїжджу частину, влаштовувати на ній або поблизу неї ігри, переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом;
- по проїждjій дорозі на велосипеді можна рухатися тільки дітям, які досягай 16-тироків; мопеди й велосипеди повинні бути обладнані звуковим сигналом та світлоповертачами :попереду – білого кольору, по боках – оранжевого, позаду – червоного; на голові у водія має бути захисний шолом; чітко дотримуватися правил дорожнього руху;
- водіям мопедів і велосипедів заборонено керувати транспортом із несправним гальмом, звуковим сигналом, у темну пору доби; рухатися по автомагістралях, коли поряд є велосипедна доріжка; рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках; їздити не тримаючись за кермо та знімати ноги з педалей; перевозити пасажирів; буксирувати інші транспортні засоби;
- для катання на інших засобах (скейтборд, самокат, ролики тощо) обирати місце на дитячих майданчиках та ін., на проїжджу частину виїжджати заборонено;
- студенти повинні виконувати зазначені правила, а також інші Правила дорожнього руху України, знання про які були отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, інших навчальних спеціалізованих установах;
- Заборонено перебувати поблизу залізничних колій без супроводу дорослих;
- студенти, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування.

1.2.2. Під час тривалих вихідних, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, приміщеннях, транспорті студенти повинні чітко виконувати правила пожежної безпеки:

- заборонено брати з собою вогненебезпечні предмети, що можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгалські вогні, феєрверки, цигарки, легкозаймисті речовини, вогнезаймисту рідину тощо);
- користуватися газовою плитою вдома тільки із спеціалізованим електричним пристроям для вмикання, сухими руками і під наглядом дорослих;
- заборонено використовувати віконниці на вікнах для затемнення приміщень і застосовувати горючі матеріали; зберігати бензин, газ та інші легкозаймисті горючі рідини, приносити їх до приміщення; застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу тощо); застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгалські вогні тощо), використовувати хлопушки, застосовувати дугові прожектори; влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, що можуть викликати загоряння; встановлювати стільці, крісла тощо, конструкції, виготовлені з пластика і легкозаймистих матеріалів, а також захаращувати предметами проходи та аварійні виходи;

- у жодному разі не брати на вулиці чи в іншому місці незнайомі чи чужі предмети, зокрема побутову техніку, не вмикати їх у розетку вдома чи в інших установах – це може привести до вибуху та надзвичайної ситуації;

- не наближатися до електроприладів, музичної апаратури, що живиться струмом. Користуватись електроприладами можна тільки в присутності батьків, сухими руками. У разі виявлення обірваних проводів, не ізольованої проводки, іскріння проводки, негайно повідомити дорослих;

- не збиратися біля проходів у громадських установах, входах та виходах, у приміщеннях вестибюлю;

- під час участі в масових заходах не кричати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій, виконувати правила пожежної безпеки;

- уразі пожежної небезпеки (наявності вогню, іскріння, диму) – негайно вийти на повітря(за двері, балкон) та кликати на допомогу. Викликати службу пожежної охорони за номером 101, назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію: наявність вогню, диму, кількість людей у приміщенні, свій номер телефону;

- при появі запаху газу в квартирі, приміщенні, у жодному разі не вмикати електроприлади, не користуватися стаціонарним чи мобільним телефоном, відчинити вікна, двері, перевірити приміщення, вимкнути газову плиту, якщо вона була ввімкнена, й вийти з приміщення; покликати на допомогу дорослих, негайно повідомити в газову службу за номером 104 чи 101 пожежну охорону; назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описати ситуацію і залишити свій номер телефону.

- під час тривалих вихідних, перебуваючи в дома, на вулиці, в спеціалізованих установах, громадських місцях, приміщеннях, транспорті тощо студенти повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків, травмування, отруєння тощо:

- під час тривалих вихідних заборонено перебувати біля водойм без супроводу дорослих для запобігання утоплення дітей;

- категорично заборонено перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, закинутих напівзруйнованих будівель для запобігання обрушень будівельних матеріалів й попередження травм та загибелі дітей;

- заборонено вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;

- уникати вживання в їжу грибів;

- заборонено брати в руки, нюхати, їсти незнайомі дикі рослини чи паростки квітів, кущів, дерев, що може привести до отруєння;

- пересуватися слід обережно і спокійно. Беручи участь в іграх, не створювати хаотичного руху, не штовхатися, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитися під ноги, щоб не впасти в яму чи у відкритий каналізаційний люк;

- не підходити на вулиці до обірваних, обвислих проводів, або проводів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння – дані проводи можуть бути ще під живлені електростврумом;

- не підходити до щитових, не залазити на стовпи з високовольтними проводами – можна отримати удар електростврумом від високоживлень на відстані 5м;

- бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку: спочатку переконатися, що гойдалки, атракціони, турніки та інші прилади справні, сильно не розгойдуватися й не розгойдувати інших, щоб не привести до падіння чи іншого травмування;

- не виходити на дахи багатоповерхівки для попередження падіння дітей із висоти;

- не підходити до відчинених вікон, мити вікна тільки в присутності дорослих, не нахилятися на перила, парапети сходинок для запобігання падіння дітей із висоти;

- не спускатися у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища – там може бути отруйний газ;

- не вступати в контакт із незнайомими тваринами для запобігання отримання укусів від хворих на сказ тварин;

- застосовувати всі знання й правила, отримані на уроках основ здоров'я, виховних

годинах, при вивчення дисципліни БЖД.

1.2.3. Під час тривалих вихідних студенти повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час самостійного перебування вдома, на вулиці, громадських місцях, у друзів, на молодіжних дискотеках, у замкнутому просторі приміщень і з чужими людьми, правила попередження правопорушень та насильства над дітьми:

• не розмовляти й не вступати в контакт із незнайомцями, зокрема не передавати їм цінні речі, ключі від дому, навіть якщо вони назвалися представниками поліції. Слід одразу кликати на допомогу й швидко йти до людей;

• не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони запитують дорогу. Скажіть, що не знаєте, і швидко йдіть геть;

• перебувати без супроводу дорослих на вулиці дітям до 10-ти років можна до 20 год, до 14-ти років – до 21 год, до 18-ти років – до 22 год. У темну пору сезону – до настання темряви;

• діти мають право не відчиняти двері будинку навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомець запитує, чи скоро прийдуть батьки, повідомте, що скоро – вони у сусідів, а в цей час зателефонуйте батькам і двері незнайомцям не відчиняйте;

• перебувати подалі від тих, хто влаштовує бійки, не беріть участі в суперечках дорослих і не провокувати словами чи діями агресивну поведінку, що може привести до бійки або травми; у стосунках із оточуючими керуйтесь толерантними відносинами;

• не заходити в під'їзд, ліфт із незнайомими людьми; одразу кликати на допомогу, якщо незнайомець чинить якісь дії щодо вас. Бути уважнішими, оглядатися й перевіряти, чи не слідує за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів між домами й тунелями. Якщо за вами хтось іде, зупиніться й відійдіть у сторону, щоб потенційний переслідувач пройшов повз вас;

• під час перебування на дискотеці, слід завчасно попередити батьків про зустріч вас після закінчення заходу; керувати загальними правилами етикету й нормами поведінки, не провокувати оточуючих на агресивну поведінку рухами й словами. У разі небезпечної ситуації слід звертатися до служби охорони закладу, викликати поліцію за номером 102, зателефонувати батькам;

• не чинити дій, що можуть привести до правопорушень. Не повнолітніми у кримінальному праві вважаються особи віком до 18-ти років. За злочини, вчинені після настання 14-річного віку, неповнолітні підлягають кримінальній відповідальності; позбавлення волі неповнолітньому може бути призначення строком до 10-ти років; найбільш суворим примусовим заходом виховного характеру є направлення до спеціальних навчально-виховних установ, що здійснюється примусово, незалежно від бажання неповнолітнього чи його батьків;

• батьки неповнолітніх, які не займаються вихованням своїх дітей, підлягають адміністративному штрафу в розмірах, передбачених відповідною статтею Карного кодексу України;

• всеукраїнські гарячі лінії підтримки дітей та молоді України: Всеукраїнська лінія «Телефон довіри» – 800-500-21-80; національна гаряча лінія з питань попередження насильства над дітьми та захисту прав дітей – 500-500-33-50 (у межах України дзвінки безкоштовні);

• під час перебування в громадських місцях на святкових подіях слід уникати натовпу і стовпотворінь; при русі в натовпі не можна напирати на тих, хто йде попереду (бажання прискорити рух завершиться пробкою). Слід намагатися уникнути затору, а головне, тих місць, де просування обмежують гострі кути, перила, скляні вітрини, – вас можуть притиснути, роздавити і серйозно травмувати. Якщо ви побачили збуджених глядачів під впливом алкоголю – вийдіть до завершення видовища або значно пізніше, щоб уникнути правопорушень і не стати жертвою насильства.

1.2.4. Під час тривалих вихідних студенти повинні виконувати правила з запобігання захворювань на грип, інфекційні, кишкові захворювання, педикульоз тощо:

- при нездужанні не виходити з дому, щоб не заражати інших людей, і викликати лікаря;
- хворому виділити окреме ліжко, посуд, білизну;
- приміщення постійно провітрювати;
- у разі контакту із хворим одягати марлеву маску;
- хворому слід дотримуватися постільного режиму;
- вживати заходів профілактики: їсти мед, малину, цибулю, часник; чітко виконувати рекомендації лікаря;
- постійно мити руки з милом перед їжею;
- не їсти брудних овочів та фруктів, ретельно їх мити й обпарювати;
- для запобігання захворювань на педикульоз, регулярно мити голову; довге волосся у дівчат має бути зібране у зачіску, не користуватися засобами особистої гігієни (гребінцем) інших осіб, а також не передавати свої засоби гігієни іншим. Не міряти й не носити чужого одягу, головних уборів, а також не передавати їй свій одяг;
- не вживати самостійно медичних препаратів, не рекомендованих лікарем;
- якщо ви погано почуваєтесь, а дорослих немає поряд, слід викликати екстрену медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, а також зателефонувати батькам.

2. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів при виникненні надзвичайної або аварійної ситуації.

2.1. Не панікувати, не кричати, не метушитися, чітко й спокійно виконувати вказівки дорослих, які перебувають поряд.

2.2. Зателефонувати батькам, коротко описати ситуацію, повідомити про місце свого перебування.

2.3. Якщо ситуація вийшла з-під контролю дорослих, слід зателефонувати в служби екстреної допомоги за телефонами:

101—пожежна охорона; 102—поліція; 103—екстрена медична допомога;
104—газова служба,

2.4. За змогою слід залишити територію аварійної небезпеки.

7. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів під час навчально-тематичної екскурсії, походів, туристично-краєзнавчих заходів, організованого відпочинку в лісі, прибережній зоні тощо.

1.1.1. Визначити час, дату, місце збору перед виїздом на навчально-виховну екскурсію, поход, захід, відпочинок. Визначити перед навчально-виховною екскурсією, походом, заходом, відпочинком також час, дату повернення, місце, у якому батьки повинні зустріти участника екскурсії, походу, заходу, відпочинку.

1.1.2. Якщо ви не встигаєте на призначений час виїзду чи за поважних причин не будете учасником поїздки, слід завчасно повідомити викладача, куратора групи про свою відсутність, запізнення. На студента, який буде відсутній, повинна бути надана заява від батьків на ім'я директора з указаноючичию відсутності.

1.1.3. Перед навчальною екскурсією, походом, туристично-краєзнавчим заходом, організованим відпочинком, студентів слід ознайомити із загальною характеристикою об'єкта відвідування, маршрутом, правилами безпеки, яких необхідно дотримуватися під час проведення екскурсії, походу, заходу, відпочинку.

1.1.4. Вирушаючи на екскурсію, похід, туристично-краєзнавчий захід, організований

відпочинок, вихователь, керівник екскурсії повинен мати при собі дорожню аптечку першої допомоги.

1.1.5. Допускаються до екскурсії, походу, туристично-краєзнавчого заходу, організованого відпочинку студенти, які не мають медичних протипоказань. Під час виїзду за межі області, міста список студентів повинен бути завірений лікарем про допуск до поїздки. Якщо студенти виїжджають на організований відпочинок, до списку учасників поїздки додатково додається довідка із санепідемстанції на визначення захворювання студентів інфекційними хворобами, педикульозу. Обов'язкова наявність ксерокопій карт щеплення кожного учасника.

1.1.6. Категорично заборонено студентам, виїждаючи на екскурсію, похід, туристично-краєзнавчий захід, брати з собою гострі й ріжучі предмети, що можуть привести до травмування, а також вогненебезпечні предмети, що можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, вогнезаймисту рідину тощо),

1.1.7. Допущені до екскурсії, походу, туристично-краєзнавчого заходу, організованого відпочинку студенти повинні бути відповідно одягнені, взуття має бути зручним, без високих підборів. У весняно-літній період усі учасники повинні мати головні убори.

1.1.8. Якщо поїздка на екскурсію, похід, туристично-краєзнавчий захід буде довготривала, всі учасники повинні мати запас води (мінеральна, негазована) та запас харчових продуктів (овочі, фрукти – вимиті й ошпарені, сухе печиво, зварені на круто яйця, копчена ковбаса). Категорично заборонено вживати зафарбовані напої, варену ковбасу, молочнокислі продукти, салати з майонезом, смажене м'ясо тощо, що може привести до отруєння.

1.1.9. Категорично заборонено учасникам екскурсії, походу, туристично-краєзнавчого заходу, організованого відпочинку брати з собою і вживати будь-які медичні препарати. За потребою, вживати ліки можна тільки з дозволу супроводжуючого медичного працівника, викладача, куратора групи.

1.1.10. Не рекомендовано брати з собою на екскурсію, похід, туристично-краєзнавчий захід, відпочинок дорогоцінні речі: апаратуру, золоті прикраси, мобільні телефони, фотоапарати, відеокамери тощо, щоб запобігти втраті, попередити правопорушення.

1.1.11. Всі учасники екскурсії, походу, туристично-краєзнавчого заходу, організованого відпочинку повинні мати при собі засоби гігієни (мило, серветки, туалетний папір, рушник, за потребою – шампунь тощо); дотримуватися санітарно-гігієнічних норм.

1.2. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів під час навчально-тематичної екскурсії, походів, туристично-краєзнавчих заходів, організованого відпочинку в лісі, прибережній зоні тощо.

1.2.1. Під час навчально-тематичної екскурсії, походів, туристично-краєзнавчих заходів, організованого відпочинку в лісі, прибережній зоні тощо чітко дотримуватися вимог безпеки життєдіяльності.

1.2.2. Постійно бути в полі зору викладача, куратора групи, без дозволу не відлучатися від групи.

1.2.3. Чітко дотримуватися вимог питного й харчового режиму. Заборонено пити воду з відкритих водойм, з-під кранів у приміщені, з однієї пляшки; вживати в їжу чіпси, консерви, нарізки, їжу швидкого приготування (бюргери, хот-доги, чебуреки, лаваші, хачапурі тощо), варену ковбасу для запобігання отруєння.

1.2.4. Не можна знімати взуття й ходити босоніж, окрім розчищеного пляжу під час відпочинку на прибережній зоні та з дозволу вихователя, керівника групи.

1.2.5. Дотримуватися санітарно-гігієнічних норм: мити руки перед уживанням їжі, до й після відвідування туалетної кімнати для запобігання кишкових захворювань.

1.2.6. Під час навчально-тематичної екскурсії, походу, туристично-краєзнавчого заходу, організованого відпочинку поводитися пристойно, не кричати, не свистіти, не бігати, не метушитися, не штовхатися. Заборонено провокувати інших словами, жестами,

діями агресивною поведінкою, що може призвести до бійки та правопорушень.

1.2.7. У разі відвідування атракціонів, дитячих, спортивних майданчиків переконатися, що прилади справні. Приступати до виконання вправ або катання на атракціоні тільки після інструктажу, проведеного вихователем, куратором групи.

1.2.8. Категорично заборонено підходити до обірваних проводів, проводки, яка іскрить, щитових, що може призвести до удару електрострумом. У разі виявлення даних фактів негайно повідомити викладача, куратора групи.

1.2.9. Проходячи маршрут навчальної екскурсії, походу, туристично-краєзнавчого заходу, під час організованого відпочинку, бути обережним: не підходити до люків, ям, огорожень; обходити будівельні майданчики, напівзруйновані будівлі, скляні перекриття, висохлі дерева, щоб уникнути падіння, обвалу, травмування.

1.2.10. Категорично заборонено контактувати з незнайомцями, передавати їм свої речі, щоб уникнути насилля над дітьми, скоєння злочину. Слід одразу звертатися до вихователя, куратора групи.

1.2.11. Заборонено контактувати з тваринами, комахами, землеводнimi, щоб уникнути укусів та попередити захворювання на сказ, лишай, отруєння.

1.2.12. Під час туристично-краєзнавчих заходів, походів, відпочинку в лісі, прибережній зоні неможна вживати рослини, гриби, ягоди для запобігання отруєння.

1.2.13. Під час туристично-краєзнавчих заходів розпалювати багаття слід тільки під наглядом керівника, тренера, вихователя і після проведеного з студентом інструктажу щодо розпалювання багаття та його гасіння. Категорично заборонено залишати не загашене багаття, щоб уникнути пожеж та опіків студентів.

1.2.14. Під час організованого відпочинку в прибережній зоні чітко дотримуватися правил безпеки життєдіяльності: купатися в воді, огорожені сигнальними позначками в кількості до 8 осіб і не більш ніж 10 хв. Під час купання студентів у воді повинен бути викладач, куратор групи, інструктор із плавання. Купання розпочинати тільки за командою і після прослуханого інструктажу та роз'яснювальної бесіди. Категорично заборонене не організоване купання і плавання, самовільні стрибки у воду і пірнання; штовхати один одного у воду, сидіння один на одному, хапання за руки й ноги, влаштовування хаотичних ігор, крик «на допомогу» тощо. Всі прагнення самостійного плавання студентами слід виконувати в сторону берега (тобто з глибокого місця на мілке). Не зловживати сонцем. Тривале перебування під прямим сонячним промінням із непокритою головою може спричинити сонячний удар. У спеку, після виходу з води слід відпочити в затінку. Дотримуватися правил щодо попередження застудних захворювань: не заходити у воду після довгого перебування на сонці, перебувати у воді без активних рухів.

Місця для купання в річках слід вибирати вище від місця спуску викидів, ділянок, що використовуються для прання та полоскання білизни, стійбищ і водопою худоби, купання тварин.

Категорично заборонене купання у водоймах поблизу гідротехнічних споруд, запруд, шлюзів і дамб, у межах першого поясу зони санітарної охорони, джерел господарчо-життєвого водопостачання.

Глибина місця для купання при швидкості течії до 0,3м/с не повинна перевищувати 1-2м.

1.2.15. При поганому самопочутті, пошкодженнях, запамороченнях, болях у ділянці серця, печінки, шлунково-кишкових розладах слід негайно звернутися до викладача, куратора групи, медичного працівника.

1.3. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів після навчальної екскурсії, походів, туристично-краєзнавчих заходів, організованого відпочинку в лісі, прибережній зоні тощо.

1.3.1. Після завершення навчальної екскурсії, походів, туристично-краснавчих заходів, організованого відпочинку в лісі, прибережній зоні вишикуватися для остаточного обліку.

1.3.2. Звітувати викладачу, куратору групи проте, що ви йдете за наявності батьків.

1.3.3. Після добирання додому слід повідомити за телефонним зв'язком викладача, вихователя, куратора групи, що з вами все гаразд.

2. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів в аварійних ситуаціях.

2.1. Не панікувати, не кричати, не метушитися, чітко й спокійно виконувати вказівки дорослих, які перебувають поряд.

2.2. Зателефонувати батькам, родичам, коротко описати ситуацію, повідомити про місце свого перебування.

2.3. У разі надзвичайної ситуації в лісі (якщо ви заблукали), на воді, використовуйте знання, отримані на уроках основ здоров'я, географії, біології тощо, правила першої долікарської допомоги при ушкодженнях, проведенні вентиляції легенів, штучного дихання.

2.4. Якщо ситуація вийшла з-під контролю дорослих, зателефонуйте в служби екстреної допомоги за номерами:

101 – пожежна охорона;

102 – поліція;

103 – екстренна медична допомога;

104 – газова служба,

коротко опишіть ситуацію, назвіть адресу, місце, де відбулася надзвичайна ситуація, своє прізвище, ім'я, номер свого телефону.

2.5. За змогою залиште територію аварійної небезпеки.

Розробив:

Інженер з охорони праці

T.I.Мазур